

Sygn. akt IV CSK 411/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku [...] Przedsiębiorstwa [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przy uczestnictwie J. S.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 kwietnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. akt III Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania J. S. złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 12 grudnia 2017 r., wydanego w sprawie z wniosku [...] Przedsiębiorstwa [...] sp. z o.o. z siedzibą w G. o zasiedzenie służebności przesyłu, którym oddalono apelację od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

W skardze oparto się na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują dwa istotne zagadnienia prawne: - *brak odniesienia się Sądu odwoławczego do rzeczywistej możliwości dochodzenia wydania nieruchomości lub usunięcia bezprawnie postawionych na niej urządzeń w realiach czasów ich powstania;*

- *możliwość stwierdzenia przez Sąd z urzędu zasiedzenia na rzecz innego podmiotu niż wskazanego przez podmiot wnioskujący.*

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno w zasadzie spełniać wymagania stawiane zapytaniu przedstawianemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości, których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (art. 390 § 1 k.p.c.) - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12, z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 – nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą pozostawać w związku z rozstrzygnięciem sprawy, przedstawionym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7, z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego

stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 – nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia judykatów wykazania, że zachodzi podstawa do zmiany dotychczasowego stanowiska (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego nie spełnia powyższych wymagań. Nie odwołuje się do poglądów wyrażanych w judykaturze, ani w piśmiennictwie prawniczym. Nie formułuje nawet własnego wywodu, który ilustrowałby złożoność zasygnalizowanych problemów oraz różne - dopuszczalne prawnie - sposoby ich rozwiązania za pomocą wykładni. Przede wszystkim skarga nie przytacza wprost przepisów prawa, których zagadnienia mają dotyczyć. Pierwsze zagadnienie jest ponadto zaledwie zarysem opisu sytuacji, a nie precyzyjnie sformułowanym problemem prawnym. Tak skonstruowane problemy nie spełniają wymagań stawianych istotnym zagadnieniom prawnym.

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej

wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Skarżący uzasadnia oczywistą zasadność skargi w analogiczny sposób, jak uzasadniał istotne zagadnienie prawne. Nie precyzuje, jakich przepisów prawa dotyczy przedstawiony wywód, ani na czym konkretnie polegało ich naruszenie w sposób tak rażący, że aż prowadzący do wydania oczywiście wadliwego orzeczenia. Ponadto powołanie się na te same okoliczności jako przyczyny zarówno istotnego zagadnienia prawnego, jak i oczywistej zasadności skargi kasacyjnej świadczą o błędzie logicznym. Nie sposób bowiem przyjąć, że te same okoliczności ilustrują naruszenie przepisów prawa widoczne bez głębszego namysłu dla przeciętnego prawnika, a jednocześnie uzasadniają występowanie potrzeby rozwiązania skomplikowanego zagadnienia przez Sąd Najwyższy (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

a

aj